

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ  
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ  
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**

**ΣΥΝΟΠΤΙΚΟ ΒΟΗΘΗΜΑ ΚΑΘΗΓΗΤΗ Σ.Ε.Α.**

**Θεσμοθετημένες Διαδικασίες, Πρωτόκολλα που ισχύουν στα Σχολεία Μέσης Εκπαίδευσης  
(Δημόσια & Ιδιωτικά Ιδίου Τύπου πλην Εσπερινών Σχολών και Εσπερινών ΤΕΣΕΚ)**

**Οδηγός Διαχείρισης και Καταγραφής Ρατσιστικών Περιστατικών (2016)**

1. Πηγές Πληροφόρησης	2. Ομάδα/ Άτομο Διαχείρισης Περιστατικού	3. Βασικές Πληροφορίες / Διευκρινίσεις	4. Βήματα Υλοποίησης
<p><i>Κώδικας Συμπεριφοράς κατά του Ρατσισμού και Οδηγός Διαχείρισης και Καταγραφής Ρατσιστικών Περιστατικών</i> (Αναθεωρημένος 2016)</p> <p>(Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (Υ.Π.Α.Ν.) «Αντιρατσιστική Πολιτική», «Κώδικας Συμπεριφοράς κατά του Ρατσισμού και Οδηγός Διαχείρισης και Καταγραφής Ρατσιστικών Περιστατικών», 2016 <a href="https://www.pi.ac.cy/pi/index.php?option=com_content">https://www.pi.ac.cy/pi/index.php?option=com_content</a></p>	<p><b>Υπεύθυνος/οι διαχείρισης περιστατικού:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Άτομο από τη Διευθυντική Ομάδα ορίζεται ως Υπεύθυνος Εκπαιδευτικός. Το άτομο αυτό θα εκπαιδευτεί ανάλογα και θα έχει ειδικά καθήκοντα και ευθύνες για τη διαχείριση και την καταγραφή ρατσιστικών περιστατικών και τη γενικότερη εφαρμογή του Κώδικα και του Οδηγού.</li> </ul>	<p><b>3.1. Ρατσισμός:</b> Η διαδικασία περιθωριοποίησης, αποκλεισμού και διάκρισης σε βάρος όσων θεωρούνται ότι είναι “διαφορετικοί”.</p> <p><b>3.2. Ρατσιστικό περιστατικό:</b> Είναι οποιοδήποτε περιστατικό εκλαμβάνεται ως ρατσιστικό από το θύμα ή άλλο πρόσωπο. Είναι έννοια ευρύτερη του παραπτώματος ή του αδικήματος, αφού το ρατσιστικό περιστατικό μπορεί να περιλαμβάνει και συμπεριφορές, οι οποίες αν δεν συνδέονταν με κάποιο ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του θύματος, ενδεχομένως να μη θεωρούνταν παραβατικές. Συνήθως τα ρατσιστικά περιστατικά έχουν ως σκοπό ή ως αποτέλεσμα την περιθωριοποίηση, τον αποκλεισμό ή τις διακρίσεις σε βάρος ατόμων και ομάδων ατόμων, εξαιτίας της διαφορετικότητάς τους.</p>	<p><b>4.1.</b> Το περιστατικό παρατηρείται από παιδιά ή εκπαιδευτικούς και αναφέρεται στον Υπεύθυνο Εκπαιδευτικό ή άλλον εκπαιδευτικό που βρίσκεται πλησιέστερα, αν είναι ανάγκη</p> <p><b>4.2. Ο Εκπαιδευτικός που είναι μάρτυρας ή ενημερώνεται πρώτος για το περιστατικό:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• επεμβαίνει για να το διακόψει</li> <li>• παρέχει άμεση στήριξη και ασφάλεια στο θύμα</li> <li>• ενημερώνει άμεσα τον Υπεύθυνο Εκπαιδευτικό- Β.Δ.</li> </ul> <p><b>4.3. Ο Υπεύθυνος Εκπαιδευτικός- Β.Δ.:</b></p> <p>Επιβεβαιώνει ότι το θύμα/τα θύματα που ήταν στόχοι του</p>

<p><a href="https://enimerosi.moec.gov.cy/article?id=1429&amp;Itemid=448&amp;lang=el">t&amp;view=article&amp;id=1429&amp;Itemid=448&amp;lang=el</a></p> <p>Εγκύκλιος: Η ΑΝΤΙΡΑΤΣΙΣΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΟΥ Υ.Π.Α.Ν. (08/09/2019) <a href="https://enimerosi.moec.gov.cy/archeia/1/ypp9559a">https://enimerosi.moec.gov.cy/archeia/1/ypp9559a</a></p> <p>Ανακοίνωση ΥΠΑΝ: Μέτρα ενδυνάμωσης των σχολείων κατά της βίας και της παραβατικότητας (01/11/2023) <a href="https://enimerosi.moec.gov.cy/archeia/1/ypp16262a">https://enimerosi.moec.gov.cy/archeia/1/ypp16262a</a></p> <p>Εγκύκλιος: Συνοπτική ετήσια αναφορά ρατσιστικών περιστατικών για τη σχολική χρονιά 2023-2024 με βάση την Αντιρατσιστική Πολιτική του ΥΠΑΝ (27/5/2024) <a href="https://enimerosi.moec.gov.cy/archeia/1/ypp17129a">https://enimerosi.moec.gov.cy/archeia/1/ypp17129a</a></p>	<p>• Ο Καθηγητής Σ.Ε.Α. συμμετέχει ως μέλος της Επιτροπής Αγωγής Υγείας και Πρόληψης της Παραβατικότητας</p>	<p><b>3.3. Αρνητικές/Ρατσιστικές συμπεριφορές λόγω:</b> Ταυτότητας, Διαφορετικότητας,, Προκατάληψης, Στερεότυπου, Διάκρισης, Ξενοφοβίας, Εθνικισμού, Μισαλλοδοξίας, Ομοφοβίας, Τρανσοφοβίας, Αντιαθιγγανισμού, Εκφοβισμού</p> <p><b>3.4. Πέντε (5) είδη ρατσιστικών περιστατικών</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>Λεκτική προφορική γραπτή ή ηλεκτρονική βία</b> που πληγώνει την αυτοπεποίθηση ή την αίσθηση ασφάλειας ενός ατόμου/ομάδας, χωρίς οι δέκτες της βίας να είναι μάρτυρες.</li> <li>• <b>Λεκτική προφορική γραπτή ή ηλεκτρονική βία</b> που πληγώνει την αυτοπεποίθηση ή την αίσθηση ασφάλειας ενός ατόμου/ομάδας, στην οποία οι δέκτες της βίας γίνονται μάρτυρες.</li> <li>• <b>Κοινωνική βία</b> που πληγώνει την αίσθηση της αποδοχής ενός ατόμου από το σύνολο.</li> <li>• <b>Μη λεκτική βία</b> που πληγώνει την αυτοπεποίθηση ή την αίσθηση ασφάλειας ενός ατόμου /μιας ομάδας.</li> <li>• <b>Σωματική βία</b> που πληγώνει την αυτοπεποίθηση ή την αίσθηση ασφάλειας ενός ατόμου /μιας ομάδας.</li> </ul> <p><b>3.5. Είδη ρατσιστικών περιστατικών – Κυρώσεις με βάση τη συχνότητα εκδήλωσης του περιστατικού</b></p> <p><b>3.6. Χρήσιμα Έντυπα</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <a href="#">Ηλεκτρονικό έντυπο καταγραφής ρατσιστικού περιστατικού (Φόρμα 1)</a></li> <li>• <a href="#">Ηλεκτρονικό έντυπο συνοπτικής ετήσιας καταγραφής ρατσιστικών περιστατικών (Φόρμα 2)</a></li> </ul>	<p>ρατσιστικού περιστατικού είναι ασφαλή:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ενημερώνει τον Διευθυντή</li> <li>• Σε ξεχωριστές και κοινές συναντήσεις συζητά για το περιστατικό με όλους τους εμπλεκόμενους μαθητές/τριες και εκπαιδευτικούς (θύμα, θύτες, θεατές)</li> <li>• Συμπληρώνει το έντυπο σχετικής αναφοράς (Φόρμα 1)</li> </ul> <p><b>4.4. Η Διεύθυνση του σχολείου προχωρεί στην επιβολή των ανάλογων κυρώσεων</b> με βάση τις πρόνοιες των Κ.Λ. Σχ. 2017. Αν τα εμπλεκόμενα άτομα παρακολουθούνται από Εκπαιδευτικό Ψυχολόγο, τότε η διαδικασία επιβολής μέτρων γίνεται σε συνεργασία με την Υ.Ε.Ψ.</p> <p><b>4.5. Η Διεύθυνση του σχολείου</b> ενημερώνει το ΠΑΒΙΣ και προσκαλεί την Υ.Ε.Ψ. για τις δικές της ενέργειες και μετέπειτα την Ο.Α.Π., <b>αν χρειαστεί</b>, (αν το περιστατικό κριθεί ιδιαίτερα σοβαρό ή αν προκαλείται από το ίδιο άτομο για πολλοστή φορά).</p> <p><b>4.6. Ο Υπεύθυνος Εκπαιδευτικός</b> συμπληρώνει στο τέλος του</p>
--	--	---	---

		<ul style="list-style-type: none"> <li>• <a href="#">Ηλεκτρονικό έντυπο συνοπτικής καταγραφής εμπλεκόμενων παιδιών</a></li> <li>• <a href="#">Ηλεκτρονικό έντυπο αναστοχασμού</a></li> <li>• <a href="#">Ηλεκτρονικό έντυπο γραπτής επίπληξης</a></li> </ul> <p><b>3.7. Χρήσιμα στοιχεία επικοινωνίας:</b></p> <p>Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου-Αντιρατσιστική Πολιτική (Υ.Π.Α.Ν.) Τηλ: 22402300</p>	<p>σχολικού έτους (Φόρμα 2) με τα συγκεντρωτικά στοιχεία για όλα τα ρατσιστικά περιστατικά του έτους, και το αποστέλλει ηλεκτρονικά στο <a href="mailto:kodikas@cyearn.pi.ac.cy">kodikas@cyearn.pi.ac.cy</a></p>
--	--	--	--

**ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ:** Το παρόν Βοήθημα δεν αντικαθιστά τον **Κώδικα Συμπεριφοράς κατά του Ρατσισμού και Οδηγό Διαχείρισης και καταγραφής Ρατσιστικών περιστατικών**, ο οποίος πρέπει να μελετάται προσεκτικά ως Όλον.

Όπου Καθηγητής, Βοηθός Διευθυντής, Εκπαιδευτικός, Μαθητής κ.λπ. υποδηλώνεται και το Θηλυκό Γένος

**Επεξεργασία Υλικού:** Α΄ Συμβουλευτική Ομάδα Εργασίας Σ.Ε.Α.

**Επιμέλεια:** Ελένη Παπαστεφάνου, Επιθεωρήτρια Σ.Ε.Α.

**Γενική Επιμέλεια:** Δρ Ειρήνη Ροδοσθένους, ΠΛΕ- Προϊσταμένη ΥΣΕΑ

*(Επικαιροποίηση, 30/09/2024)*